

Ujęcie historyczne w UKD

W UKD (zgodnie z metodą zapisu pionowego Biblioteki Narodowej) w sposobie opracowania publikacji w ujęciu historycznym można wydzielić dwie metody, pierwsza, gdy historia dziedziny klasyfikowana jest z pomocą symbolu danej dziedziny,

np.:

51 Historia matematyki

61 Historia medycyny

oraz druga, gdy do wyrażenia historii dziedziny stosuje się symbol 94(4/9) oraz symbol danej dziedziny¹, np.

Historia francuskiej polityki wewnętrznej

94(44)

323(44)

- 1) **Historia poszczególnych dziedzin i zagadnień** (z wyłączeniem kultury, emigracji, polityki) wyrażana jest z pomocą symboli danej dziedziny, jak np.: *001 Historia nauki; 1 Historia filozofii; 272 Historia katolicyzmu; 33 Historia ekonomii; 34 Historia prawa; 53 Historia fizyki; 656.61 Historia transportu morskiego; 72(438) Historia architektury polskiej; 821.134.2(091)² Historia literatury hiszpańskiej*

Np.:

Historia filozofii polskiej / Jan Skoczyński, Jan Woleński

1(438)

Dzieje parafii pod wezwaniem Ducha Świętego w Węgrzynowie

272-774

Katowice wobec przestępczości i bezprawia na przestrzeni wieków

343.91(438)

343.988(438)

Szkoła Podstawowa nr 1 w Rybniku / Alexander Gościński

373.3(438)

¹ Zob. też Poradnik UKD, rozdz. XIV s. 24, 26

<https://www.bn.org.pl/download/document/1596525152.pdf>

² Podział wspólny formy (091) ujęcie historyczne stosuje się w opracowaniu zgodnych z UKD w metodzie BN tylko w odniesieniu do symbolu 82 z właściwą rozbudową, np. *821.162.1(091)-3"19" Historia prozy polskiej 20 w.*

100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej we Wręczycy Wielkiej
614.842

Historia zapisana w człowieku... : wybrane problemy wolnej literatury
rosyjskiej / Krystyna Pietrzycka-Bohosiewicz
821.161.1(091)"19"
655.41-027.583

Od tego rozwiązania stosowane są wyjątki dla symboli *008 Kultura; 314.15 - 026.49 Emigracja*; symboli zaczynających się od *32 Polityka*.

2) Historia kultury, emigracji, polityki³

- Historię kultury danego kraju (narodu) zapisuje się w dwóch polach 080 z pomocą symboli wyrażających historię kraju (narodu) i symbolu 008 z właściwą rozbudową, np.:

Historia kultury polskiej
94(438)
008(438)

Historia kultury rromskiej
94(=214.58)
008(=214.58)

Historia i kultura Hiszpanii z perspektywy młodych hispanistów
94(460)
008(460)

- Historię emigracji klasyfikuje się w dwóch polach 080 z pomocą symboli wyrażających historię kraju (narodu) i symbolu 314.15-026.49 z właściwą rozbudową, np.:

Historia emigracji polskiej w Niemczech
94(430)
314.15-026.49(=162.1)

³ W praktyce klasyfikowania (metodzie BN) przyjęto dla historii dziedzin i zagadnień cezurę czasową 1989 roku. Wydarzenia z życia społecznego, politycznego i kulturalnego rozgrywające się przed 1989 uważa się za historyczne, po 1989 r. bieżące.

Historia emigracji meksykańskiej w Stanach Zjednoczonych

94(73)

314.15-026.49(=1/=9:720)

- Historię polityki, wydarzeń politycznych klasyfikuje się w dwóch polach 080 z pomocą symboli wyrażających historię kraju (narodu) i odpowiedniego symbol z działu 32⁴, np.:

Historia stosunków między państwem a Kościołem w Polsce

94(438)

322(438)

Historia mniejszości litewskiej w Polsce

94(438)

323.15(=172)

Rewolucja francuska (1789)

94(44)"17"

323.27(44)

Historia rosyjskiej polityki zagranicznej

94(47+57)

327(47+57)

Post po „karnawale”: amerykańskie placówki dyplomatyczne w PRL wobec pierwszych tygodni stanu wojennego

94(438).083.3"1981/1983"

94(73)"19"

327.84(73)

(093)⁵

⁴ W obrębie 32 wyjątek stanowi symbol 329 *Historia partii politycznych*, którego nie poprzedza się symbolem 94(3/9), np.: 329(460) *Historia partii politycznych w Hiszpanii*; 329.78(438) *Historia Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej*

⁵ Dla źródeł historycznych można zastosować poddział wspólny formy (093)

W przypadku historii wojskowości mamy do czynienia z metodą mieszaną.

3) Historia wojskowości

- Historia jednostek wojskowych

Historię jednostek wojskowych klasyfikuje się za pomocą symboli działów 356/359, np.:

18 Pułk Piechoty 1918-1939 / Andrzej Krysiak, Piotr Paradowski
356.1(438)

„Astrachańcy” z Nieświeża: 100 lecie 1921-2021 : 27 Pułk Ułanów im. Króla Stefana Batorego / Maciej Downar Zapolski Nurkiewicz
357.1(438)

- Bitwy i wojny

Sposób przedstawienia lub opracowania tematu w publikacjach prezentujących ważne wydarzenia o podłożu militarnym, jak bitwy i wojny, wyraża się za pomocą symboli z działu 94(3/9) albo symbolu 94(3/9) wraz z symbolem zaczynającym się od 355, np.:

Pax Romana: wojna, pokój i podboje w świecie rzymskim / Adrian Goldsworthy
94(37)
355.1(37)

Wojna peloponeska: historia militarna / John F. Lazenby
94(38)
355.4(38)

Rok 1810 na Oceanie Indyjskim: zwycięstwo Francuzów w wielkiej bitwie fregat i zdobycie Île de France przez Brytyjczyków / Krzysztof Gerlach
94(44)"18"
94(410)"18"
359(44)
359(410)

Mało znana I wojna światowa: studia i szkice z dziejów Wielkiej Wojny na froncie wschodnim oraz rumuńskim, na Morzu Śródziemnym i na Dalekim Wschodzie

94(100)"1914/1918":355.4

Przez Tobruk i Monte Cassino do sztabu sprzymierzonych / Władysław Górski

94(438).082.1

94(438).082.3

929-051(438)"19"

Zmagania: autobiografia dowódcy dywizjonu myśliwskiego /

Franciszek Kornicki

94(438).081

94(438).082.3

358.4(438)

929-051(438)"19"

Tomaszów Lubelski 18 IX 1939 / Juliusz S. Tym

94(438).082.1

357.1(438)